

Laidiens: **22.10.2003., Nr. 147**

Ministru kabineta noteikumi Nr.577

Rīgā 2003.gada 14.oktobrī (prot. Nr.54, 9.§)

Govju pārraudzības kārtība

Izdoti saskaņā ar Ciltsdarba likuma 13.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā veic piena šķirņu govju (turpmāk — govīs) pārraudzību.
2. Pārraudzība ietver govju individuālo rādītāju uzskaiti, ražības aprēķinus un pārraudzības govju ganāmpulka kontroli.
3. Pārraudzības govju ganāmpulks ir visas vienam mērķim turētas govīs, kurām normatīvajos aktos par dzīvnieku un ganāmpulku reģistrēšanu noteiktajā kārtībā ir piešķirts reģistrācijas numurs un kuras ir reģistrētas un apzīmētas.
4. Pārraudzību veic fiziskā persona, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:
 - 4.1. normatīvajos aktos par fizisko personu sertifikāciju noteiktajā kārtībā ir saņēmusi sertifikātu pārraudzības veikšanai (turpmāk — pārraugs);
 - 4.2. beigusi govju pārraudzības kursus, saņēmusi apliecību šā darba veikšanai konkrētā ganāmpulkā un reģistrējusies Ciltsdarba valsts inspekcijā.
5. Ir šādas govju pārraudzības metodes:
 - 5.1. A metode — pārraudzību veic pārraugs;
 - 5.2. B metode — pārraudzību veic ganāmpulka īpašnieks vai viņa pilnvarota persona, ja attiecīgās personas atbilst šo noteikumu 4.2.apakšpunktā minētajām prasībām;
 - 5.3. C metode — pārraudzību veic ganāmpulka īpašnieks vai viņa pilnvarota persona, ja attiecīgās personas atbilst šo noteikumu 4.2.apakšpunktā minētajām prasībām, un pārraugs.
6. Pirms govju pārraudzības uzsākšanas:
 - 6.1. ganāmpulka īpašnieks vai viņa pilnvarota persona slēdz ar pārraugu līgumu par govju ganāmpulka pārraudzību;
 - 6.2. ganāmpulka īpašnieks, viņa pilnvarota persona vai pārraugs slēdz ar valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrs” (turpmāk — datu centrs) un piena laboratoriju trīspusēju līgumu.

7. Pārraudzību organizē ganāmpulka īpašnieks vai ganāmpulku īpašnieku izveidotas organizācijas — pārraudzības biedrības.

8. Pārraudzības gads sākas 1.oktobrī un beidzas 30.septembrī.

II. Datu iegūšanas kārtība

9. Ar govju pārraudzību saistītu informāciju (turpmāk — dati) iegūst, veicot pārraudzības govju ganāmpulka un katras govys individuālo kontroli.

10. Datu iegūšanai nepieciešamos mērījumus pārraudzības govju ganāmpulkā veic ar īpašiem mērinstrumentiem (svāriem, mērkannām un piena mērītājiem), kas pārbaudīti ne retāk kā reizi gadā, ko apliecina attiecīgs marķējums.

11. Ganāmpulka kontroli veic ik pēc 22–37 dienām ne retāk kā 11 reizes kalendāra gada laikā. Laiks starp divām pēc kārtas veiktām kontrolēm ir starpkontroļu periods.

12. Ja noteiktā laikā nav veikta ganāmpulka kontrole, par to izdara atzīmi kontroles veidlapā un norāda iemeslus. Starpkontroļu periods var būt ilgāks par 37 dienām šādu iemeslu dēļ:

12.1. veterinārās karantīnas ierobežojumi ganāmpulkā;

12.2. govju masveida saslimšana ganāmpulkā;

12.3. pārtrauga atvaļinājums vai slimība.

13. Ja ganāmpulka kontroles dienā nav veikta govys individuālā kontrole un nav ņemts piena paraugs, par to izdara atzīmi kontroles veidlapā un norāda iemeslus. Govys individuālo kontroli neveic, kontrolizslaukumu neregistrē un piena paraugus neņem (kontrolizslaukumu satura analīzi neveic) šādu iemeslu dēļ:

13.1. nepietiekams kontrolizslaukums:

13.1.1. kopējais govys kontrolizslaukums dienā ir mazāks par 3 kg;

13.1.2. piena izslaukums atsevišķā slaušanas reizē ir mazāks par 1 kg;

13.2. govys slimība, trauma, iekaisums, nelaimes gadījums;

13.3. govys meklēšanās;

13.4. govys īpaša aprūpe;

13.5. govys turēšanas apstākļu vai barošanas līdzekļu maiņa.

14. Veicot govys individuālo kontroli, starpkontroļu periods ir 22–74 dienas. Ja vismaz viens starpkontroļu periods pārsniedz 74 dienas, aprēķināto ražību ciltsdarbā neizmanto (nestandarta laktācija).

15. Govys atnešanās dienu uzskata par slaušanas dienu, bet cietlaišanas dienu — par cietstāvēšanas dienu. Govys ražību kontrolē ne agrāk kā sešas dienas pēc govys atnešanās un ne vēlāk kā sešas dienas pirms govys cietlaišanas.

16. Kontrolizslaukumu, kas reģistrēts agrāk par sesto dienu pēc laktācijas sākuma, ražības aprēķinā neizmanto, un piena satura analīzi neveic.

17. Lai novērtētu govys produktivitāti un noteiktu piena saturu, govys individuālās kontroles laikā veic kontrolizslaukumu un katrā slaušanas reizē 24 stundu laikā:

17.1. reģistrē iegūto piena daudzumu. To nosaka kilogramos ar precizitāti līdz 0,1 kg, izmantojot vienu no šādām metodēm:

17.1.1. sver uz svariem;

17.1.2. mēra tilpumu litros (ar precizitāti līdz 0,1 litram) un pārrēķina rezultātu kilogramos, piemērojot koeficientu 1,03;

17.1.3. mēra ar slaukšanas iekārtu mēraparātiem, ja tie ir pārbaudīti ne retāk kā reizi gadā un to precizitātes pārbaudes rezultāti atbilst noteiktajām prasībām;

17.2. ņem kontrolizslaukuma piena paraugu nosūtīšanai uz piena laboratoriju.

18. Par kontroles dienu uzskata dienu, kad ņemts pēdējais piena paraugs.

19. Kontrolizslaukumu veic un piena paraugus ņem katrai ganāmpulka govij, ja uz to nav attiecināmi šo noteikumu 13.punktā minētie iemesli.

20. Ja kontrole neatbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām, datus ir konstatētas kļūdas vai tā nav reģistrēta, veic atsevišķu dzīvnieku vai visa ganāmpulka atkārtotu kontroli 1–21 dienas laikā pēc iepriekšējās kontroles. Šādā gadījumā īpaši norāda kontroles veidu — “R” (atkārtota).

21. Atkārtotā kontrolē iegūtos datus reģistrē šajos noteikumos noteiktajā kārtībā, un norāda atkārtotās kontroles datumu.

22. Atkārtotā kontrolē iegūtos datus iekļauj ražības aprēķinā, bet iepriekšējās kontroles datus svītro.

23. Pēc atkārtotas kontroles nākamo starpkontroļu periodu nosaka, sākot ar atkārtotās kontroles datumu.

24. Par laktācijas sākumu uzskata atnešanās dienu, bet par laktācijas beigām — cietlaišanas dienu.

25. Laktācija ir normāla, ja tā ilgst no 240 līdz 305 dienām. Govs individuālo produktivitāti nosaka, ņemot vērā aprēķināto govju ražību 305 laktācijas dienās (standartlaktācija). Ja pabeigts slaukšanas periods ir īsāks par 240 dienām, aprēķinātā ražība ciltsdarbā nav izmantojama.

III. Piena paraugu ņemšana un analīze

26. Piena paraugu ņem katrā slaukšanas reizē proporcionāli iegūtajam piena daudzumam. Pirms parauga ņemšanas pienu rūpīgi samaisa. Parauga ņemšanai izmanto piena paraugu ņemamo caurulīti (gremdi), kuras diametrs nav lielāks par 9 mm, graduētu pipeti vai šļirci, vai kausiņu.

27. Lai varētu noteikt tauku un olbaltuma saturu pienā un veikt somatisko šūnu analīzi, paraugā ņem no 30 līdz 50 ml piena.

28. Piena paraugus iepilda piena laboratorijas sagatavotās paraugu pudelītēs, tās aizvāko, piena paraugu saskalojot sajauc ar konservantu un ievieto noslēdzamā paraugu kastē.

29. Piena laboratorija nodrošina:

29.1. paraugu pudelītes, kuru tilpums ir 50 ml;

29.2. konservanta izvēli un tā iepildīšanu paraugu pudelītēs;

29.3. paraugu pudelišu identifikāciju (marķēšanu).